

РЕШЕНИЕ

№ 2

София, 18 март 2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, трето наказателно отделение, в съдебно заседание на двадесет и първи януари две хиляди и двадесет и първа година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: МИЛЕНА ПАНЕВА

ЧЛЕНОВЕ: ЕЛЕНА КАРАКАШЕВА

МАРИЯ МИТЕВА

при участието на секретаря: Невена Пелова и в присъствието на прокурор Галина Стоянова изслуша докладваното от съдия Мария Митева н. дело № 687/2020 година.

Производството по делото е образувано на основание чл. 346, т. 1 от НПК по касационни жалби лично от подс. Р. П. Г. и от неговите защитници – адв. И. Т., адв. М. Я. и адв. В. В., касационни жалби лично от подс. С. В. К. и от защитниците му – адв. К. К. и адв. Х. Х. и касационна жалба от адв. Б. М. – защитник на подс. К. С. Ц., срещу решение № 43 от 15.04.2020 г., постановено по внохд № 389/2018 г. на Апелативен съд – Варна.

С подадената лично от подсъдимия Г. касационна жалба са заявени всички основания за обжалване по чл. 348, ал. 1 от НПК. В същата се акцентира върху твърдението, че при разглеждането на делото не са събрани достатъчно доказателства, които да докажат по категоричен начин неговата вина, съобразно изискванията на материалния закон. Изтъква се, че обективната истина по делото не е била разкрита, съответно е останала неизяснена действителната фактическа обстановка, което съставлява съществено процесуално нарушение. Твърди се незнание на фактическото обстоятелство чия собственост са били вадените от подсъдимия тръби и че съдът не е взел предвид представените доказателства, че тръбите не са били собственост на „дружество“ към онзи момент. Решението не било постановено при обективно, всестранно и пълно изясняване на обстоятелствата по делото и не били доказани всички елементи, включени в предмета на доказване. Според касатора събраните доказателства са били тълкувани превратно и изцяло в негова вреда.

Направено е искане за отмяна на въззивното решение и връщане на делото за ново разглеждане.

Допълнението към касационната жалба на подс. Р. Г. и жалбата и допълнението към нея, подадени от неговия защитник – адв. М. Я., имат напълно идентично съдържание с оплаквания, които се свеждат основно до следното:

1. Потвърждаването на присъдата на ОС – Добрич е осъществено при непълна, необективна и превратна оценка на събраните доказателствени материали.

2. Въззивният съд не е отговорил на редица възражения на защитата, което съставлява липса на мотиви. Некоментираните от съда възражения, според касаторите, са тези, свързани с правото на собственост върху процесния тръбопровод, касателно размерите на тръбите, част от последния, количеството и дължината на тръбите, добити от подсъдимите, възраженията, относими към фактическото незнание от страна на Г., че този тръбопровод не е част от хидромелиоративно съоръжение и фигурата на

посредственото извършителство. Не е отговорено според жалбоподателите и на възраженията, свързани с порочното приобщаване на обясненията на подсъдимия, въпреки последвалото след тяхното депозиране изменение на обвинението. Извън мотивите на АС – Варна са останали и възраженията за предубеденост и исканията за отвод на прокурора от ОП – Добрич, въпреки налични данни за личната му заинтересованост от изхода на делото, за предубедеността на първоинстанционния съдебен състав, намерила израз в демонстрирано лично отношение към подсъдимите, както и касателно възраженията за нарушаване на правилото на чл. 94, ал. 6 от НПК.

3. В следствие на допуснатите съществени нарушения на процесуалните правила, неправилно е приложен и материалният закон.

4. Неправилно деянието е квалифицирано като кражба и са приети квалификациите „особено големи размери“ и „особено тежък случай“, при липса на материалноправните предпоставки за това.

С жалбата на подсъдимия и тази на адв. Я. са заявени всички касационни основания и към ВКС е отправено искане за отмяна на въззивното решение и връщане на делото за ново разглеждане.

В подадената касационна жалба от адв. И. Т. се поставя акцент върху липсата на категорични доказателства, които да обосноват обективната и субективната съставомерност на извършеното от подсъдимия Г.. Останали са недоказани всички елементи на кражбата като престъпление – в т.ч. предмета на престъплението с индивидуализиращите признаци на съответната вещ, вкл. нейния собственик. Според адв. Т. въззивният съд не е коментирал предоставени от защитата и приети от него документи, които доказват, че процесното съоръжение не е било собственост на „дружество“. Съдът оставил без коментар и посочените от защитата действащи редакции по време на извършване на деянието на Закона за водите, съгласно които дружеството не е било собственик на вещта.

Оспорвайки качеството на собственик на „дружество“, касаторът приема, че дружеството е конституирано като оцетено юридическо лице и впоследствие като граждански ищец, без да притежава необходимата легитимация за това. Обективната истина е останала неразкрита. В мотивите не са били коментирани договори, с които е закупувана скраб от стоковата борса, като съответните количества не са били приспаднати от вещите лица по арбитражната експертиза, възприета от съда, но оспорена от защитата, поради множеството ѝ недостатъци, довели до наличие на взаимноизключващи се изводи. С упоменатата експертиза не се установявала и реалната пазарна цена на предмета на престъплението към релевантния момент. Твърди се, че инстанциите по фактите са постановили своите актове по обвинения, които не са били предявени с обвинителния акт, което е нарушило правото на подсъдимия да разбере в какво е обвинен. В тази връзка се акцентира върху вътрешната противоречивост на мотивите на атакуваното решение. Въззивният съд нарушил правото на защита на подсъдимия като не уважил отправени доказателствени искания, относими към предмета на доказване и необходими за неговото изясняване, а именно – за назначаване на тройна СОЕ и допълнителен разпит на свидетели. Поради отказа на съда да уважи направените искания, делото останало неизяснено от фактическа страна. По отношение на наказанието се изтъква, че при определянето му съдът не е преценил обществената опасност на деянието и дееца, отчел е предходна съдимост, независимо от реабилитацията, и не е изложил мотиви касателно отказа да бъде приложен институтът на условното осъждане.

Исканията са направени в условията на алтернативност – отмяна на решението и връщане на делото за ново разглеждане, отмяната му и оправдаване на подсъдимия, изменяването му, като се намали наказанието, преквалифициране на деянието или отлагане изпълнението на наложеното наказание. Иска се и отхвърляне на предявения

граждански иск, алтернативно намаляване на присъденото обезщетение или прекратяване на производството по гражданския иск.

В жалбата на адв. В. В. се релевира допуснато съществено нарушение на процесуалните правила, което се изразява в необсъждане на нито един от доводите на защитата, направените възражения и дадените от подс. Г. обяснения. Съдът според жалбоподателя не е бил обективен, не е изяснил мотивите, по които е отказал събирането на допустими доказателства, не е взел предвид новопредставени от защитата документи, като последното е резултирало в потвърждаване на постановената присъда въз основа на предположения и недоказани обвинения, в разрез с изискванията на процесуалния закон. Твърди се, че заповед № РД-02-14-226 от 13.08.1993 г. на тогавашния Министър на териториалното развитие и строителството, във връзка с която съдът легитимира „дружество“ като собственик на процесните съоръжения, е нищожна и не би могла да прехвърли право на собственост. Изтъква се, че са представени писмени доказателства, че други субекти имат право на собственост върху обекти от въпросния тръбопровод. Гражданският ищец е конституиран като страна въз основа на негодни доказателства. Неправилното приложение на материалния закон, според касатора, е резултат от допуснати съществени нарушения при доказателствената дейност на съда, довели до порочно формиране на вътрешното убеждение на последния, касателно относими към предмета на доказване обстоятелства. Нарушено е изискването на по чл. 107, ал. 5 от НПК и присъдата на подсъдимия е потвърдена, въз основа на субективен анализ на една част от доказателствата.

Исканията в жалбата са поставени в условията на алтернативност, както следва: за отмяна на решението и оправдаване на подс. Г., отмяна на решението и връщане на делото за ново разглеждане за отстраняване на допуснатите съществени процесуални нарушения или изменяване на атакувания акт и отхвърляне изцяло на предявените граждански искове, прекратяване на производството по същите или намаляване на присъденото обезщетение за имуществени вреди.

С жалбата, подадена от защитника на подсъдимия К. Ц. – адв. Б. М., са заявени всички касационни основания. Сочи се, че е допуснато съществено нарушение на процесуалните правила, поради необсъждане на нито един от доводите на защитата, направените възражения и дадените от Ц. обяснения. Счита, че решението е постановено спрямо неговия подзащитен в нарушение на изискването обвинението да бъде доказано по несъмнен начин и присъдата да не почива на предположения. Оспорва обстоятелството, че правото на собственост е преминало върху „дружество“, като твърди, че заповед № РД-02-14-226 от 13.08.1993 г. на тогавашния Министър на териториалното развитие и строителството е нищожна, поради неяснота относно авторството на същата, а колкото до протокол от 23.09.1993 г. за приемане на счетоводна документация – касаторът аргументира, че осчетоводяването не е придобивен способ, сред изброените изчерпателно такива в Закона за собствеността. Твърди, че всички приобщени доказателства, които съдът не е коментирал в мотивите си, установяват, че подс. Ц. се занимавал единствено с основната дейност на дружеството – а именно строителен надзор. Съдът не отчел, че при заемането на длъжността директор Ц. не е разполагал с управленски опит. Оспорва се наличието на присвоително намерение, на умисъл за престъплението кражба и на съзнание, че същият улеснява подсъдимия Г., като определя мотивите на съда за изцяло противни на житейската логика. Изтъква се, че подсъдимият Ц. не се е облагодетелствал по никакъв начин от извършеното, и са игнорирани от съда ВДС, които установяват намерението му да напусне работното си място и съответно отношенията, в които се е намирал с другите двама подсъдими. Липсва съобразена с процесуалния закон доказателствена дейност, а анализът на доказателствата, десежно подс. Ц. се явява

едностранчив и подчинен на обвинителната теза. Изразява се становище, че вътрешното убеждение на съда е било предварително формирано и същият е бил предубеден.

При индивидуализацията на наказанието се твърди, че съдът не е съобразил разпоредбата на чл. 36 от НК, като не е отчетел всички съобрани за личността на Ц. данни и неправилно е надценил значението на личната превенция. При един законосъобразен доказателствен анализ, според касатора, би се стигнало до извода за невинност на подс. Ц..

С жалбата алтернативно се иска отмяна на решението и оправдаване на подсъдимия, отмяна на решението и връщането на делото за ново разглеждане за отстраняване на допуснати съществени процесуални нарушения, изменяване на решението и намаляване на наложеното наказание или изменяването му като се отхвърлят предявените граждански иски, производството по тях бъде прекратено или обезщетението за имуществени вреди бъде намалено.

В касационната жалба от подс. С. К. се сочат и трите основания по чл. 348, ал. 1 от НПК. Доводите се свеждат до: недоказаност по несъмнен начин на вината на подсъдия; неразкриване на обективната истина и действителната фактическа обстановка по делото; липса на отговор на всички направени от защитата възражения, довело до постановено решение неотговарящо на изискванията на чл. 339, ал. 2 от НПК и при липса на мотиви; неналичен дори и лаконичен анализ на представените множество доказателства от страна на защитата, в т.ч. документи приложени в папка № 1 и папка № 2; липса на критичен анализ на дадени множество свидетелски показания, по конкретно на св. Ц. Ц., Ф. О., Х. Ю., А. Р., Д. Б., Д. В. и И. Д.; апелативният съд не извършил дължимата по чл. 314 от НПК цялостна проверка на първоинстанционния съдебен акт; доказателственият анализ е осъществен при игнориране на определени доказателства и при придаване доказателствата на различно съдържание от това, което имат, довело до незаконосъобразно формиране на вътрешното убеждение на съда; обвинението срещу подс. К. е изградено на основата на косвени доказателства, които не могат да доведат до единствен категоричен извод за виновността на същия; наказанието е прекомерно тежко, неправилно индивидуализирано като не е отчетен факта на липсата на отегчаващи обстоятелства и е недооценил смекчаващите; първоинстанционният съдебният акт не е съобразен с изискванията на разпоредбите на чл. 301, ал. 1, т. 1 - 3 и чл. 305, ал. 3 от НПК; неотчитането от страна на въззивния съд на нарушената от първата инстанция разпоредба на чл. 94, ал. 6 от НПК; не са обсъдени неколкочкратните откази на състава на ДОС да се отведе на основание чл. 29, ал. 2 от НПК от разглеждането на делото.

Исканията са отправени в условията на алтернативност – за отмяна на атакуваното решение и връщане на делото за ново разглеждане на първоинстанционния съд за отстраняване на допуснатите съществени нарушения на процесуалните правила или изменяването му, като бъде намалено наложеното на подсъдимия наказание.

С жалбата от адв. К. К. се заявяват и трите касационни основания. Излагат се аргументи, че допуснатите от АС – Варна съществени нарушения на процесуалните правила се явяват пречка за пълното, всестранно и пълно изясняване на всички обстоятелства по делото. Събраните доказателства са тълкувани превратно, единствено във вреда на подсъдимите. В резултат на нарушенията на процесуалния закон е нарушен материалният и наложеното на подс. К. наказание от десет години лишаване от свобода се явява явно несправедливо. Твърди се, че като ошетен юридическо лице/граждански ищец е конституирано лице, което не е собственик на процесната вещ. Последното е довело до ограничаване на правото на защита на подсъдимите. Не са били обект на коментар в мотивите на съда, документите,

находящи се в папка- класьор № 1 и 2. Според касатора, липсва яснота относно обстоятелството дали тръбите са вадени от трасе за пренос на питейна вода или такава за промишени нужди, поради което не може да се вмени на подсъдимите престъпление, предметът на което не е индивидуализиран като вид водопреносно съоръжение, съответно относно факта кой е негов собственик. Възражава се, че подсъдимите К. и Г. са чужди на държавното предприятие „предприятие“. Акцентира се, че всички заповеди и разпореждания, получавани от К. са били от оправомощени представителни органи на държавните дружества и като такива са подавани на подизпълнителите. Твърди се, че предвид факта, че същите изхождат от тези субекти, то подсъдимият не е подлагал под съмнение верността им. Последният е действал изключително със съзнанието, че изпълнява легитимни заповеди от легитимен държавен орган – директора на „предприятие“, което, според защитника, изключва умисъла за престъплението по чл 196а от НК.

Искането е за отмяна на решението на АС – Варна и връщане на делото на първа инстанция за отстраняване на допуснатото съществено процесуално нарушение, алтернативно, отмяна на решението и оправдаване на подсъдимия С. К.

С жалбата от адв. Х. Х. и допълнението към нея са заявени всички основания по чл. 348, ал. 1 от НПК. Сочи се, че събраните в съдебната фаза доказателства не водят до единствен и категоричен извод за съпричастност на подсъдимия К. към извършеното престъпление, нито установяват по несъмнен начин неговата вина. Във въззивното решение, според касатора, не са обсъдени голяма част от възраженията на защитата и съдът не е извършил проверка на присъдата в описаните в чл. 314 от НПК предели. Акцентира се, че без отговор са оставени възраженията, свързани с недоказаност от обективна и субективна страна на елементите на квалифицираната кражба. Излагат се подробни съображения за това, че постановеното от АС – Варна решение не отговаря на изискванията по чл. 339, ал. 2 от НПК. Твърди се липса на мотиви относно голяма част от въпросите повдигнати от защитата, а където съществуват мотиви, според касатора, същите са непълни и неясни, което се приравнява на липса на такива. Посочва се, че предоставените от защитата във въззивното производство писмени доказателства са игнорирани от апелативния съд и не са изложени съображения за оценката на същите като достоверни или недостоверни. Липсва анализ и на дадените от подс. К. обяснения и на показанията на свидетеля П. Н.. Изложени са оплаквания за необсъждане на възраженията, направени във връзка с правото на собственост на процесния тръбопровод, размера на тръбите, количеството, дължината, стойността и тежестта им. Неясно, според касатора, остава времето на извършване на престъпното деяние. Не бил осъществен критичен анализ на множество свидетелски показания, които сочат, че съществуват тръби, които не са били демонтирани и изваждани. Сочи се, че въззивният съд е основал решението си на извършената арбитражна експертиза, като същата, според защитника, се явява необоснована, а вещото лице П. не е имало висше образование по конкретната специалност, тоест не притежава необходимата компетентност и знания. Съдът не дал отговор и на възражението на защитата относно субективната страна на престъплението, обвързано с факта, че тръбопроводите в [населено място] и процесния тръбопровод, представляват идентични сгради и съоръжения, които само един тесен специалист би могъл да различи, ако има такава разлика въобще. Без обсъждане останало и възражението, че през януари 2012 г. бил уведомен лично министърът, че от обекта се вади скраб, съгласно показанията на св. Т., който не предприел действия за прекратяване дейността на подсъдимите, обяснимо с факта, че самият министър издал заповед за извършване на тези мероприятия.

Исканията са за отмяна на решението и връщане на делото за ново разглеждане за отстраняване на допуснатите съществени процесуални нарушения, изменяване на съдебния акт за като се намали наложеното наказание, приложи закон за същото или по-леко наказуемо престъпление или се отложи изпълнението на наложеното наказание, както и да се отхвърли предявения граждански иск, да се намали присъденото обезщетение или да се прекрати производството в гражданската част.

В представеното в срока по чл. 351, ал. 4 от НПК и прието от съда допълнение на касационната жалба от адв. Х. Х. се излага разширена аргументация за обосноваване на заявените вече касационни основания и данни, които ги подкрепят. В допълнение се акцентира, че деянието е останало недоказано, поради порочността на обвинителния акт, чието съдържание не е съобразено с изискванията на НПК, Тълкувателно решение №2/2002 г. на ОСНК на ВКС и константната съдебна практика. Изтъква се, че липсват мотиви и относно наличието на предпоставките по чл. 45 и сл. от ЗЗД за уважаване на предявения граждански иск. Според касатора, съобразно нормата на чл. 88 от НПК би следвало в тази част мотивите на съдебния акт да са изготвени съгласно изискванията на чл. 236, ал. 1 и 2 от ГПК, което не е сторено. Изразява се несъгласие с приетото от инстанционните съдилища, че „дружество“, макар да е възможно да не е собственик, дори същото дружество да е владеец или държател, отново ще бъде осъществен съставът на престъплението кражба.

Иска се отмяна на постановеното въззивно решение и връщане на делото за ново разглеждане, алтернативно, изменяването му като бъде намалено наложеното на подсъдимия наказание.

На основание чл. 351, ал. 4 от НПК са приети от ВКС и писмени бележки от подс. С. К. и писмена защита от подс. Р. Г., допълващи изложението на касационните жалби.

В писмените бележки, депозираните от подс. К., се посочва, че на досъдебна фаза последният заедно със своя защитник, са направили искане да бъде разпитано като свидетел лицето С. Ж., което искане било оставено без уважение. Но вещите лица по ПАСТЕ откриват това лице и на база на негово твърдение приемат становище, кредитирано и от АС – Варна. Отново се оспорва верността на упоменатата експертиза, както и компетентността на вещото лице. Съдържат се оплаквания, че са били отправени редица искания за събиране на множество документи, които не са били уважени, като по този начин са останали неизяснени определени въпроси, с които да се установят елементите на деянието кражба. ОС – Добрич отказал да извърши повторен разпит на свидетеля Д. К., за установяване на важни факти, подминати и неизследвани на досъдебна фаза. За пореден път се акцентира върху липсата на мотиви и порочната доказателствена дейност на съдилищата по фактите. Исканията в условията на алтернативност са за отмяна на въззивното решение и оправдаване на подсъдимия К. или за отмяна на решението и връщане на делото за ново разглеждане.

В защитата, депозирана от подс. Р. Г., се развиват подробни съображения във връзка с правото на собственост върху процесното съоръжение, липсата на пряк умисъл за извършване на кражба, както и на изискуемото от субективна страна намерение за присвояване, и недоказаност на твърденията, изложени в обвинителния акт.

Направени са алтернативни искания за отмяна на решението и оправдаване на подсъдимия, тъй като извършеното от него не съставлява престъпление, или отмяна на решението и връщане на делото за ново разглеждане.

В съдебното заседание пред касационната инстанция защитникът на подс. Р. Г., адв. М. Я. поддържа касационната жалба по изложените в нея съображения. Развива доводи, че решението на Варненския апелативен съд е неправилно, незаконосъобразно и постановено в нарушение на закона. Изтъква, че въззивният съд не е обсъдил

възраженията на защитата във връзка с това, че мотивите на първия съд страдат от пороци, а това се приравнява на липса на мотиви. Не е обсъдено защо подс. Г. се счита за извършител, а не за посредствен извършител. Сочи, че назначената тройна техническа експертиза не е дала задоволителен отговор на поставените въпроси. Заявява, че въззивната инстанция не е взела предвид и възраженията на защитата за многобройните отводи на прокурора. Заклучава, че допуснатите съществени процесуални нарушения са довели и до неправилно приложение на материалния закон.

Защитникът на подс. Р. Г., адв. И. Т. също поддържа касационната жалба по изложените в нея съображения и сочи, че основните оплаквания на защитата са насочени към неправилно приложение на материалния закон и нарушено право на защитата на подс. Г. Изтъква, че материалния закон е нарушен и във връзка с определяне на наказанието лишаване от свобода. Подчертава, че съдилищата са признали подс. Г. за виновен по обвинение, което не му е било повдигнато и той не е разбрал точно в какво е обвинен. Изтъква, че въззивният съд неправилно не уважил искания на защитата, които имат отношение към предмета на доказване.

Прави искане атакувания съдебен акт да бъде отменен и делото да бъде върнато за ново разглеждане, за отстраняване на допуснатите съществени процесуални нарушения.

Подс. Р. Г. в лична защита поддържа казаното от неговите защитници и представя писмени бележки.

Защитникът на подс. С. К., адв. Х. Х. също поддържа касационната жалба и допълнението към нея по съображения. Изтъква, че основните оплаквания са за допуснати съществени процесуални нарушения, свързани с накърнено право на защита на подсъдимите и липса на мотиви. Сочи, че липсва отговор на възраженията на защитата и правен анализ на доказателствените материали.

Моли касационната жалба да бъде уважена и делото да бъде върнато за ново разглеждане.

Подс. К. в лична защита поддържа казаното от неговия защитник и представя писмени бележки.

Защитникът на подс. К. Ц., адв. Б. М. също поддържа касационната жалба по изложените в нея съображения. Развива доводи че тръбопровода не е собственост на гражданския ищец. Изтъква, че по отношение на подс. Ц. липсват доказателства, че е участвал в извършване на престъплението, за което е обвинен и изложените от инстанционните съдилища съображения за неговата съпричастност са неверни.

Моли подс. Ц. да бъде оправдан.

Подс. Ц. в лична защита моли да бъде оправдан, тъй като работи, а една осъдителна присъда, означава да прекъсне трудовата си дейност. Вярва, че решението на касационната инстанция ще бъде справедливо.

Представителят на Върховната касационна прокуратура предлага атакуваното решение на Апелативен съд – Варна да бъде потвърдено, а касационните жалби да бъдат оставени без уважение, поради липса на посочените в тях касационни основания.

В последната си дума подс. Р. Г. моли да бъде оправдан, тъй като не е извършил никакво престъпление. Изтъква, че е работил по сключени от неговата фирма договори и през цялото време е имал съзнанието, че съоръжението, което е демонтирано е собственост на „предприятие“.

В последната си дума подс. С. К. счита, че е невинен и моли атакуваното решение да бъде отменено. Поддържа касационната жалба, депозирана от адв. Х. и своите бележки.

В последната си дума подс. К. Ц. заявява, че това, което е правил, го е правил по заповед на Министъра и никога не е допуснал, че може да бъде обвинен. Моли да бъде оправдан.

Върховният касационен съд, трето наказателно отделение, като обсъди доводите на страните и извърши проверка в пределите по чл. 347, ал. 1 от НПК, намери за установено следното.

С присъда № 7 от 13.06.2018 г., постановена по НОХД № 310/2014 г. по описа на ОС – Добрич подсъдимите Р. П. Г. - [дата на раждане] в [населено място], българин, български гражданин, със средно образование, неженен, живущ в [населено място], , неосъждан, ЕГН [ЕГН], С. В. К., - [дата на раждане] в [населено място], българин, български гражданин, със средно-специално образование, женен, живущ в [населено място], неосъждан, ЕГН [ЕГН] и К. С. Ц., [дата на раждане] в [населено място], българин, български гражданин, с висше образование, женен, живущ в [населено място], неосъждан ЕГН [ЕГН] са били признати за ВИНОВНИ в това, че в периода м. 11.2011 г. - 19.03.2012 г. на територията на област /населено място/ и област, в съучастие помежду си, Р. П. Г. като извършител, С. В. К. като помагач и К. С. Ц. като помагач, при условията на продължавано престъпление, чрез посредственото извършителство на Ж. Р. Б., ЕГН [ЕГН], Д. М. Д., ЕГН [ЕГН], Р. Х. Д., ЕГН [ЕГН] и Д. И. В., ЕГН [ЕГН], чрез използване на технически средства /сечива, кислородни бутилки, бутилки с пропан-бутан, окисжени, резачи и тежка земекопна техника - верижни багери- „марка" № /номер/, с табела встрани /номер/, рег. № /номер/, верижен багер „марка" с рег № /номер/, собственост на „фирма", [населено място] и верижен багер „марка" , собственост на „фирма", /населено място/, верижен багер „марка"- и моторни превозни средства -т.а. /марка/-триосен, военно изпълнение, работилница без рег.номер и т.а. /марка/ /модел/, рег. [рег.номер на МПС] с открита каросерия, собственост на /фирма/, [населено място], т.а. /марка/неустановен/, т.а. /марка/ /неустановен/, т.а. /марка/ /неустановен/, т.а. М. рег.№/рег. №/, т.а. /марка/ рег. [рег.номер на МПС] , т.а. с рег. номер № /рег. номер/ и други, отнели следните чужди движими вещи, които не били под постоянен надзор:

- за времето от м. 11.2011 г. -началото на м.03.2012 г. с осем отделни деяния, които осъществяват поотделно състав на едно и също престъпление, извършени са през непродължителен период от време и при една и съща обстановка и при еднородност на вината, при които последващите се явяват от обективна и субективна страна продължение на предшестващите в землищата на [населено място], [населено място], [населено място], [населено място], [населено място], всичките в област /населено място/ и в землищата на [населено място] и [населено място], отнели 26 781 м. тръби с диаметър 1220 мм и дебелина на стената от 7 до 12 мм от водонапорен тръбопровод „обект";

- за времето от средата на м.03.2012 г. до 19.03.2012 г. в землището [населено място], м. /местност/. отнели 1088 м тръби с диаметър 1220 мм и дебелина на стената 10 мм от водонапорен тръбопровод „обект“, като деянието останало недовършено в стадия на опита по независещи от тях причини,

- общо 27 869 м стоманени тръби с диаметър 1220 мм и дебелина на стената от 7 до 12 мм и тегло 7 827 тона от водонапорен тръбопровод „обект" на стойност 6 998 172 лв. от владението на „фирма", [населено място], представлявано от управителя Д. К. /понастоящем „фирма" , представлявано от изпълнителния директор/, без негово съгласие и с намерението противозаконно да ги присвоят, като кражбата е в особено големи размери и представлява особено тежък случай,

- поради което и на основание чл. 196а във вр. с чл. 195 ал. 1, т. 2 и т. 4, пр.1-во и 2-ро във вр. с чл. 194, ал.1 във вр. с чл. 20, ал. 2 във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК и чл. 54 от

НК съдът е наложил на подсъдимия Р. П. Г. наказания "ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА" за срок от десет години, което да изтърпи при първоначален строг режим и КОНФИСКАЦИЯ на следните имоти и движими вещи: апартамент с площ 102,650 кв.м., ведно с изба № 1-2 с площ 6,77 кв.м, находящ се в [населено място], [улица], ; самостоятелен обект в сграда с площ 63,00 кв.м и тераса с площ 100 кв.м, заедно със 17 кв.м идеални части от общите части на сградата и 37,39 кв.м. идеални части от възмездно отстъпено право на строеж върху общински ПИ, находящ се в [населено място], [улица], самостоятелен обект в сграда - търговски обект, с площ 29,170 кв.м., заедно с 3,62% идеални части от общите части на сградата и съответните идеални части от правото на строеж върху общински ПИ, находящ се в [населено място], [улица], ; поземлен имот №/номер/ с площ 5,496 дка, парцел /номер/, в масив /номер/, находящ се в [населено място], м. "местност", ; поземлен имот №/номер/, с площ 5,500 дка, парцел /номер/, в масив /номер/, находящ се в [населено място], м. "местност", ; поземлен имот №/номер/, с площ 5,500 дка, парцел /номер/, в масив /номер/, находящ се в [населено място], м. "местност", , товарен автомобил "марка" с рег. [рег.номер на МПС] ; товарен автомобил "модел" с рег. [рег.номер на МПС] ; лек автомобил "марка"с рег. [рег.номер на МПС] и туристическо ремарке за лек автомобил с рег [рег.номер на МПС] ;

- поради което и на основание чл. 196а във вр. с чл. 195, ал. 1 т. 2 и т. 4, пр.1-во и 2 -ро във вр. с чл. 194, ал.1 във вр. с чл. 20, ал. 4 във вр. с чл. 26 ал.1 от НК и чл.54 от НК съдът е наложил на подсъдимия С. В. К. наказания "ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА" за срок от десет години, което да изтърпи при първоначален строг режим и КОНФИСКАЦИЯ на следните имоти и движими вещи: 1/2 ид.част от самостоятелен обект-апартамент с площ 66,800 кв.м, ведно с мазе № /номер/ в сграда пл. № /номер/, парцел /номер/, стара имотна партида /номер/, находящ се [населено място], , ; 1/2 ид. част от самостоятелен обект-подземна гаражна клетка № /номер/ с площ 20,110 кв.м, в сграда пл. №/номер/, парцел /номер/, стара имотна партида /номер/, находящ се [населено място], ; 1/2 ид.част от 2200/2801 ид. части от ПИ №/номер/ в [населено място], м. "местност", от 2 801 кв.м. - стар № /номер/; 1/2 ид.част от лек автомобил "марка" с рег. [рег.номер на МПС] ; 182 ид. част от лек автомобил"марка" с рег. [рег.номер на МПС] ; сумата от шестнадесет хиляди триста и десет лева, иззета при претърсване и изземване в жилището на подс. С. В. К. и при претърсване и изземване в ползван от подсъдимия лек автомобил "марка"с рег. [рег.номер на МПС] , паричните средства, иззети при претърсване и изземване в наета от подс. К. банкова касета в „банка" [населено място], а именно 400 бр. банкноти с номинал от по 100 лв., 200 бр. банкноти с номинал от по 50лв., /всички на обща стойност 50 000лв./, един брой банкнота с номинал 20 лв. с № А. /вероятно юбилейна/ и девет броя юбилейни монети със сертификати за автентичност, /всичките парични средства индивидуализирани по серия и номер и подробно описани в протокол за претърсване и изземване от 01.10.2012 г. по д.п. № 13/2012г. на ТЗ БОП гр.Добрич/, всички иззети парични средства, находящи се в банкова касета, наета с договор за наем на сейф от 17.10.2012 г. от ОД МВР-Добрич в „банка" -бизнес център /населено място/

- поради което и на основание чл. 196а във вр. с чл. 195, ал. 1, т. 2 и т. 4, пр.1-во и 2-ро във вр. с чл. 194, ал. 1 във вр. с чл. 20 ал. 4 във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК и чл. 55, ал. 1, т. 1 от НК съдът е наложил на подсъдимия К. С. Ц. наказание "ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА" за срок от пет години при първоначален общ режим, като на основание чл. 55, ал. 3 от НК не е наложил наказание конфискация.

Съдът е признал подсъдимите Р. П. Г., С. В. К. и К. С. Ц. с гореснетата самоличност за НЕВИНОВНИ и ги е ОПРАВДАЛ по първоначално повдигнатото обвинение за кражба на тръби от процесния водонапорен водопровод в землищата на [населено място], и землищата /местност/ и /местност/ в обл. /населено място/,

досежно обвинението за довършена кражба в [населено място], досежно включената в предмета на обвинението двупластова синя изолация на тръбите, по обвинението за отнети тръби над 27 869 м, тежащи над 7 827 тона, съответно и досежно обвинението за стойност над 6 998 172 лв., а по отношение на подсъдимия С. К. и досежно обвинението, че е действал като подбудител по смисъла на чл. 20, ал. 3 от НК.

На основание чл. 59, ал. 1 от НК при изтърпяване на наказанието съдът е приспаднал времето, през което подсъдимият Р. Г. е бил задържан и с мярка за неотклонение „задържане под стража“, считано от 17.09.2012 г. до 27.06.2013 г., както и времето, през което е бил с мярка за неотклонение домашен арест, считано от 28.06.2013 г. до 19.08.2013 г.

На основание чл. 59, ал. 1 от НК при изтърпяване на наказанието съдът е приспаднал времето, през което подсъдимият С. К. е бил задържан и с мярка за неотклонение „задържане под стража“, считано от 17.09.2012 г. до 27.06.2013 г., както и времето през което е бил с мярка за неотклонение домашен арест, считано от 28.06.2013 г. до 23.08.2013 г.

Съдът е ОСЪДИЛ подсъдимите Р. П. Г., С. В. К. и К. С. Ц. с гореснетата самоличност солидарно да заплатят на „фирма“ - [населено място], представлявано от изпълнителния директор Т. Г., сумата от 6 695 708 лв., представляваща обезщетение за причинени с деянието имуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 19.03.2012 г. до окончателно изплащане на сумата, като е ОТХВЪРЛИЛ гражданския иск за разликата над тази сума.

На основание чл. 112, ал. 3 от НПК съдът е ОТНЕЛ В ПОЛЗА НА ДЪРЖАВАТА вещественото доказателство т.а. /марка/-триосен, военно изпълнение, работилница без рег. номер, понастоящем на паркинг на „фирма“ /населено място/, което МПС е с неустановена собственост, и не е било потърсено в 5-годишен срок от изземването му.

Съдът е постановил вещественото доказателство - т.а. /марка/ /модел/, рег. [рег.номер на МПС] с открита каросерия, понастоящем на паркинг на „фирма“ /населено място/, да се върне на собственика му /фирма/. , [населено място] след влизане в сила на присъдата.

Съдът е постановил останалите веществени доказателства, представляващи оригинални документи и предмети - мобилни телефони, химикалки, флаш памет и др. да се върнат на лицата, от които са иззети, съобразно приложените протоколи за претърсване и изземване или протоколи за доброволно предаване, а документите във вид на копия, както и иззетите тефтери да бъдат унищожени след влизане в сила на присъдата.

На основание чл. 189, ал. 3 от НПК съдът е осъдил подсъдимите Р. П. Г., С. В. К., и К. С. Ц. с гореснетата самоличност да заплатят направените по делото разноски в размер на 3 745 лв по сметка на ОД на МВР - [населено място] и 3 489,18 лв. по сметка на ДОС, както и ДТ върху уважения гр. иск в размер 267 828,32 лв. по сметка на ДОС.

Въззивната процедура е инициирана по жалби на подсъдимите Р. Г., С. К. и К. Ц., техните защитници, както и по протест на прокурора при Окръжна прокуратура Добрич срещу присъда № 7 от 13.06.2018 г., постановена по НОХД № 310/2014 г. по описа на ОС – Добрич.

С Решение № 43 от 15.04.2020 г., постановено по внохд № 389/2018 г. на Апелативен съд – Варна е била изменена присъда № 7 от 13.06.2018г. по НОХД № 310/2014 г. по описа на Окръжен съд гр. Добрич, като съдът е ПРИЛОЖИЛ закон за същото наказуемо престъпление и е ПРИЕЛ, че деянието по чл. 196 а във вр. с чл. 195, ал. 1, т. 2 и т. 4, пр. 1- во и 2-ро във вр. с чл. 194, ал. 1 във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК вр. за подс. Г. чл. 20, ал. 2, а за подсъдимите К. и Ц. вр. чл. 20, ал. 4 от НК, е било извършено:

- и на територията на землищата на трите села /населено място/, /населено място/, и /населено място/,

- по отношение на стоманени тръби е диаметър 1220 мм и дебелина на стената от 7 мм до 12 мм с обща дължина от 28 188 м, общо тегло 7 795 787кг, на обща стойност 15 398 040, 58лв.; и е НАМАЛИЛ наказанието лишаване от свобода, наложено на подс. Ц., от пет на ТРИ ГОДИНИ, чието изтърпяване на основание чл. 66, ал. 1 от НК е ОТЛОЖИЛ за изпитателен срок от ПЕТ ГОДИНИ.

ПОТВЪРДИЛ е присъдата в останалата част.

Касационните жалби са допустими, но разгледани по същество са частично основателни по отношение на явната несправедливост на наложените наказания лишаване от свобода на подсъдимите Р. Г. и С. К.

Оплакванията в касационните жалби, допълненията към тях, както и в представените писмени бележки са свързани с основанията по чл. 348, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 НПК. Поддържа се най-общо, че е нарушен материалния закон – кражбата неправилно е квалифицирана като такава в „особено големи размери” и представляваща „особено тежък случай”, допуснати са съществени процесуални нарушения – липса на мотиви, липса на отговор на възраженията на страните, накърнено право на защита на подсъдимите, липса на обективно, всестранно и пълно изясняване на обстоятелствата по делото, неоснователен отказ за уважаване на доказателствени искания, необсъждане или превратно обсъждане на някои доказателствени материали, липса на знание от страна на подс. Р. Г. чия собственост са тръбите, липса на отговор за предубедеността на прокурора. Развиват се и оплаквания за явна несправедливост на наложените наказания.

При касационната проверка обаче Върховният касационен съд констатира, че фактологията по делото е правилно установена от инстанционните съдилища и категорично се изяснява от събраните възможни и относими доказателства, доказателствени средства и способности за доказване.

Първоинстанционният и въззивният съд са възприели за установена идентична фактическа обстановка, като за прецизиране на фактологията въззивният съд е достигнал и до нови фактически положения. Новите фактически положения обаче, които биха били във вреда на подсъдимите, изрично въззивният съд е посочил че няма да ги вземе предвид, а и не ги е отчел при формиране на вътрешното си убеждение и постановяване на решението.

Изначално неоснователни са оплакванията на защитата за липса на мотиви и прецизен анализ на доказателствените източници от страна на първата и на въззивната инстанция. Това е така, защото при внимателния прочит на материалите по делото се установява, че инстанционните съдилища са анализирали внимателно, подробно и задълбочено всички доказателства и доказателствени средства, като са подхождали при оценката им с нужната критичност и обективност.

Както първостепенният, така и въззивният съд са дали аргументиран отговор на възраженията на подсъдимите и техните защитници по въпроса за собствеността и размера на тръбите, изваждани от процесния водопровод.

Последователно въззивната инстанция е очертала действията по изграждане на обекта „обект”; инвестиционния контрол; предаването му по силата на заповед на Министъра на Министерство на Териториалното развитие и строителството №РД-02-14- 226/13.08.1993 г.; действията по изпълнение на заповедта на 23.09.1993 г. със съставяне на протокол, подписан от представителите на предаващото „фирма” /населено място/ и приемащото „фирма” /населено място/ (регистрирано с Решение №902/05.01.1991г. по ф.д.№ 520/1989 на ДОС) и присъстващият Началник „отдел” на М.; както и действията, предприети от страна на „фирма” /населено място/ по

изпълнение на заповедта и последващ контрол над съоръжението, за които свидетелстват редица документи по делото, сред тях: Заповед РД-09-102/07.10.1993г. на Управителя на /фирма//населено място/, т. У-3 от книгата, предоставени от гражданския ищец по НОХД № 310/14 на ДОС, л. 1017; доклад за кражбите, т. 10, л. 84-85; справка на комисия и протокол т. 10, л. 87; справки анализи, т. 10 ДП, л. 104-105; парцеларен план т. У-3, л. 1016, и др.

Документите, изясняващи хронологията на предаване на съоръжението - включват и представените от защитата в хода на въззивното производство - т. 1, л. 421 - 423 от ВНОХД № 389/18 г. на ВАпС. Въззивният съд е взел предвид и информацията, съдържаща се в приетите към писмените доказателства - Заповед № РД-02-14-226, от 13.08.1993 г. на Министъра на Министерство на териториалното развитие и строителството и График за изпълнението ѝ. Съгласно заповедта в двумесечен срок „фирма“ /населено място/ е следвало да предаде на съответното „дружество“ цялата техническа документация, пълните досиета на обектите, всички машини и съоръжения, закупени със средствата на капиталните вложения. Видно от Графика, предаването на всички 17 обекта, е следвало да бъде извършено от комисия в състав Управителя и главния счетоводител на „фирма“, управителя и главния счетоводител на „фирма“ и представител на М.. За обект „Водоснабдяване на [населено място] от терасата на река /река/" е било предвидено предаване в периода 01.10- 03.10.1993 г. Предвид на това и Главният секретар на МРРБ е отговорил на искането на г-жа Д. от 10.07.2018 г., че в МРРБ няма техническа документация, която следва да се съхранява в съответните /дружества/. В хода на наказателното производство това е установено по несъмнен начин. „фирма“ /населено място/ съхранява проектната и наличната по изпълнението на съоръжението „Водоснабдяване на [населено място]//населено място/ от терасата на река /река/" документация.

Адв. В., на 13.03.2019 г., също е поискал достъп до обществена информация от МРРБ, т. 2 от ВНОХД № 389/18г. на ВАпС, л. 393, относно строителството, собствеността, вещните права върху разглежданото съоръжение. Във връзка с искането на адв. В. са били предоставени редица документи, които въззивният съд също е отчел.

Според защитата, тези книжа не са от естество да предоставят на „фирма“ /населено място/ право на собственост. Оспорено е и качеството на владеец, държател.

С основание въззивната инстанция е подчертала, че съгласно разпоредбата на чл. 2, ал. 4 от ЗДС, „Не са държавна собственост по смисъла на този закон имотите и вещите на търговските дружества и на юридическите лица с нестопанска цел, дори ако държавата е била единствен собственик на прехвърленото в тях имущество.". Изключени от обхвата на държавната собственост са имотите и вещите на търговските дружества и на юридическите лица с нестопанска цел, дори ако държавата е била единствен собственик на прехвърленото в тях имущество. Така е регламентирано правното положение на държавно имущество, придобито от търговските дружества и юридическите лица с нестопанска цел чрез някой от другите способности за придобиване на право на собственост, посочени в чл. 77 ЗС. Специфичен способ за прехвърляне на право на собственост от държавата на търговските дружества е преобразуването на държавни предприятия в търговски дружества с държавно имущество - чл. 17а ЗППДОП (отм.).

Законът за преобразуване и приватизация на държавни и общински предприятия (от 1992 до 2002г.), в чл. 17а. (Нов - ДВ, бр. 51 от 1994 г.), регламентира „При преобразуването държавни предприятия в еднолични търговски дружества с държавно имущество, имуществото, предоставено за стопанисване или управление на тези предприятия, с акта на преобразуването, се предоставя в собственост на тези дружества, освен ако в него не е предвидено друго.".

Свързан с прилагането на ЗППДОП (отм.) е Правилникът за реда за упражняване правата на собственост на държавата в предприятията (1994 до 2003г.), отменен с Правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала (от 2003г. - действащ). Съгласно чл. 5. (1) „Преобразуването на държавни предприятия в еднолични търговски дружества чрез разпределяне на имуществото, предоставено им от държавата в дялове или в акции съгласно разпоредбите на Търговския закон, се извършва от Министерския съвет или от министрите съгласно отрасловата им компетентност. (2) /нормата не е променяна след приемането ѝ с ПМС от 23.05.2003г./ При преобразуването на държавни предприятия в еднолични търговски дружества имуществото, предоставено за стопанисване на тези предприятия, се предоставя в собственост на тези дружества с акта на преобразуването, освен ако в него е предвидено друго.“

Съгласно чл. 14. от ЗДС (Обн. - ДВ, бр. 44 от 1996 г. и в същата редакция до изм. с ДВ бр. 32 от 2005г) (1) „Държавните юридически лица упражняват правото на държавна собственост върху предоставените им за стопанисване и управление недвижими имоти и движими вещи от свое име, за своя сметка и на своя отговорност в пределите на закона.“

Относно обема, фактическия състав, правните последици на правото на управление и стопанисване, Варненският апелативен съд се е позовал и на последователна съдебна практика на ВКС.

Хронологически погледнато „правото на стопанисване и управление като елемент от фактическия състав на придобивния способ по чл. 17а ЗППДОП (отм.) е уредено в разпоредбата на чл. 39, ал. 2, във връзка с чл. 42 от Правилника за организация на стопанската дейност от 1975 г. (отм.) и представлява право на държавното предприятие от свое име да упражнява правото на държавна социалистическа собственост за своя и на държавата сметка и в свой и на държавата интерес... Предоставянето на държавното имущество за стопанисване и управление на държавните предприятия се е извършвало с административни актове, с които при образуването на държавно предприятие е определяно имуществото, с което то ще извършва стопанска дейност с оглед определения му предмет на дейност, или с административни актове, с които след образуването на държавното предприятие допълнително са му преразпределяни и предоставяни държавни имоти за дейността.

В процеса по преобразуване на отрасловите предприятия, в това число, и „фирма“, ресорното министерство е провело преходната държавна политика. Структурите са били обособени, регистрирани като търговци. Предавайки им имущество, което държавата е притежавала, за стопанисване и управление, неизключено изрично от капитала на дружеството, по силата на чл. 17 а от ЗППДОП е възникнало и право на собственост. Това не нарушава правомощията на министъра на регионалното развитие и благоустройството в качеството си на принципал на търговските дружества - ВиК оператори, в които държавата е едноличен собственик на капитала, и на търговските дружества -/дружества/ оператори, с държавно участие в капитала, изброени в чл. 10 Б ал. (3) от Закона за водите. (Израз на такова правомощие е и Заповед № РД-02-14-2573/19.10.12г. на МРРБ, с която са одобрени Правила за реда и условията за придобиване, управление, разпореждане и бракуване на Д. и Д. на търговските дружества с над 50% държавно участие и на държавните предприятия.).

Спазвайки административната процедура със заповедта на министъра на Министерство на Териториалното развитие и строителството №РД-02-14-226/13.08.1993г. и действията по изпълнението ѝ, е извършено фактическо предаване на обекта „обект“ на приемащото „фирма“ /населено място/. На това фактическо предаване, с по-късно приетата през 1994 г. норма на чл. 17 а от ЗППДОП са придадени правни последици, ангажиращи пълен обем на правото на собственост,

доколкото друго не е отразено в учредителния акт и книгата по търговското дело на дружеството, приложени в т. 10 от ДП.

Фактически, изпълнението на заповедта на министъра е било свързано с определени счетоводни операции по баланс към 01.07.1993 година. Констатира се обаче, че след установяване на извършеното от подс. Г., но към 14.01.2013 г. е реализирано задбалансово завеждане на обекта, ползвайки същата заповед на М. и Протокола от 23.09.1993г.

В писмото си, входящо в МРРБ на 22.03.2012 г., Управителят на „фирма“ /населено място/ е посочил: „Във връзка с горесцитирания протокол (от 23.09.1993 г. за фактическо и документално предаване на обекта) „фирма“ /населено място/ , теоретически е собственик на водопроводното трасе.“, но предположил, че незавършването му е вероятната причина да не е бил заведен като ДМА в баланса на дружеството. От друга страна, счетоводните регистри от 1993 г. не са запазени, поради изтичане на срока за съхранението им.

В действителност, и в писмото до ТЗ БОП по настоящото дело - т. 10, л. 83, е посочено, че обектът не е заведен в счетоводните регистри на дружеството. И това е така без да се променя изводът за правата върху обекта.

Връзката между специфичния придобивен способ и счетоводното отразяване на имуществото, придобито по чл. 17 а от ЗППДОБП (отм.), е очертана в Тълкувателно решение № 4 от 14.03.2016 г. на ВКС по т. д. № 4/2014 г., ОСГК, „Осчетоводяването или отразяването в баланс, инвентарна книга и/или друг подобен регистър, воден от държавното предприятие, не е елемент от фактическия състав нито на предоставянето на държавното имущество за стопанисване и управление, нито на уредения в чл. 17а от ЗППДОБП (отм.) придобивен способ, нито на който и да било друг придобивен способ. Заприходяването на имот в счетоводния баланс на едно юридическо лице, не може да породи право на собственост в полза на това лице, ако то не е придобило собствеността върху имота въз основа на осъществен придобивен способ /сделка, придобивна давност или др./. То може да има само непряко доказателствено значение за доказване на факта на предоставяне на имота за стопанисване и правление на съответното държавно предприятие.“. В т. 2Г е обобщено: „За да се приложи нормата на чл. 17а от Закона за преобразуване и приватизация на държавни и общински предприятия (отм.), не е необходимо предоставеният за стопанисване или управление имот да е заприходен нито в баланса на държавното предприятие към момента на преобразуването, нито в баланса на преобразуваното търговско дружество.“.

В писмото си, входящо в МРРБ на 22.03.2012 г., Управителят на „фирма“ /населено място/ е посочил „фирма“ /населено място/, като теоретически собственик на водопроводното трасе по силата на фактическото му предаване. Именно Заповед № РД-02-14-226/13.08.1993 г. на М. и Протокол от 23.09.1993 г., сключен между „фирма“ /населено място/ и „фирма“ /населено място/, са двата документа, на чиято основа е извършено завеждането на обекта в баланса на дружеството. Действително това завеждане е станало по-късно, но тяхното правно основание е било отчетено в мотивите на решенията по Протокол 2/14.01.2013 г. на комисията на МРРБ, л. 22 от т. 10 ДП. Не е оспорено, напротив, подчертано е правото на Управителя на „фирма“ /населено място/ да се разпорежда с активите по това съоръжение. Затова и комисията е обсъдила и подкрепила неговото предложение. В случай, че собствеността на съоръжението е била на МРРБ - диспозитивите по този протокол биха имали друга форма и съдържание. Разпореждането, в пълно съгласие с извода на защитата, е онзи елемент на правото на собственост, който го разграничава от другите вещни права и е било признато от представителите на принципала на „фирма“ /населено място/.

По изложените съображения и оплакванията на защитата, обвързващи въпросите на собствеността с нормативни и поднормативни актове, касаещи водопроводни, водопреносни съоръжения и водоснабдителни системи (т. 32 от пар. 1 от ПЗР на ЗВ) са несъстоятелни. Обектът на производството по делото няма такъв правен статут, тъй като не е бил завършен и пуснат в експлоатация. Ако би бил завършен, то би бил публична държавна собственост по чл. 13 ал. 1 т. 5 от ЗВ.

Именно осигуряването на непрекъсваемостта на инвестиционния процес е един от аргументите на МРРБ през м. 08.1993 г. да предаде обектите, сред които и разглеждания по делото, на съответните „фирма“. Обектът е бил предаден на 23.09.1993 г., а видно от графика на строителството - дейностите по него са били планирани до края на м. 12.1993 г. (т. У-1, НОХД № 310/14 г. - л. 289). Тогавашното ръководство веднага е предприело мерки по опознаване, обследване на терена.

Поначало фактическите действия по усвояване на предоставеното държавно имущество не са елемент от фактическия състав на чл. 17а ЗППДОП (отм.). Но в конкретния случай, още от началото на м. 10.1993 г. дружеството е имало активно поведение по отношение на обекта: изразено в заповеди, описи, обходи, оценки. Цялата съществуваща проектна и екзекутивна, счетоводна документация, части и подвижни елементи от съоръжението са в дружеството. През м.05.2007 г. по поръчка на „фирма“ /населено място/ бил изготвен от „фирма“ парцеларен план на водопровода за водоснабдяване на [населено място] от терасата на р. /река/, т. У-3, НОХД № 310/14 г. - л. 1016, обяснителна записка в т. 8 от НОХД № 310/14 г., л. 3436-3437. Проектът бил изработен с оглед определяне обхвата на трасето при бъдещи изкопни работи, демонтаж, извозване и възстановителни работи. Спекулативно е твърдението, че дружеството се е дистанцирало от наказателните производства по повод набезите върху тази тръба. В книгата в том 10 ДП, л. 84-85, са коментирани кражби до 13.06.2000 г., включително и за отнети тръби, като от специалистите на /фирма/ е направено предложение да се поискат средства за възстановяване на катодната защита. В подкрепа на изложеното по-горе въззивният съд е изложил и достатъчно аргументи във връзка с разпореждането с останалата част от трасето.

Що се отнася до вида и размера на тръбите, тяхната дебелина, диаметър и състоянието, в което са се намирали, то правилно въззивният съд е възприел заключението на повторната „арбитражна“ съдебно – техническа експертиза. И това е така, защото за разлика от предходните експертни заключения - СТЕ от досъдебното производство и тройната СТЕ, назначена по НОХД № 310/14 г. на ДОС, имащи за задача да изяснят относимите въпроси към предмета на доказване, повторната „арбитражна“ експертиза е постигнала една стабилна експертна рамка, тъй като пълноценно и обосновано е отговорила на всички поставени въпроси. Именно чрез това експертно заключение са преодолени някои предходни неясноти, непълноти и необоснованост във връзка с имащите значение технически параметри, относими към предмета на делото. Така се изясняват въпросите относно диаметъра на тръбите – 1200 мм или 1220 мм; дебелината на стените на тръбите - само 12 мм или от 7 до 12 мм; степента на съхраненост на тръбопровода - с или без корозия, влияещо и върху теглото на метала; вида и начина на поставяне на изолационното покритие по тръбите; дължината на демонтираните от подс. Г. и /фирма/ /населено място/ участъци; тежестта на кг тръба на линеен метър от различните видове тръби; имало ли е амортизация или не, овехтяване и в какъв процент - на тръбите; каква е стойността на тръбите, демонтирани и разпоредени от подс. Г..

Липсват каквито и да било данни някое от вещите лица, участвало в изготвянето на повторната „арбитражна“ съдебно – техническа експертиза, да е некомпетентно, предубедено или по някакъв начин, заинтересовано от изхода на делото. Както

правилно е отбелязал и въззивният съд стабилността на изводите на ПАСТЕ не е разколебана от установената в хода на въззивното съдебно следствие необходимост от уточнения и отстраняване на фактически грешки. Предвид обема на изследваните въпроси относно обекта „обект“, детайлизацията на характеристиките на тръбите - по различни, множество критерии и техните съпоставки, подробните анализи по оценката на предмета – са били констатирани определени неточности, които са били коригирани и отстранени.

Варненският апелативен съд е изложил пространни и съдържателни аргументи по повод възраженията на страните във връзка с експертното заключение, включително по въпроса за законосъобразността на действията вещите лице по изготвяне на ПАСТЕ, които поначало не са надхвърлили правомощията си /стр. 50 – 57 от мотивите Апелативен съд – Варна/ и е дал задълбочен и верен отговор, поради което и касационната инстанция ги споделя.

Ето защо неоснователни се явяват доводите на защитата за липса на отговор и липса на мотиви във връзка с това оплакване.

Въззивната инстанция е дала и обстоен отговор във връзка с териториалния обхват на водопровода, подобект „обект“. Обърнато е внимание, че елемент от фактическата сложност на делото, представлява разграничаването на отделните територии, прокопани от работниците на подс. Г., идентифицирането на местностите и очертаванията на землищата на населените места, през които преминава трасето, различието в имената или използването на две имена за една и съща помпена станция.

След обстоен и критичен анализ на гласните и писмените доказателствени източници и в синхрон със заключението на ПАСТЕ, въззивният съд е изяснил неточностите по посочената проблематика и е обсъдил доводите на страните в тази насока.

Касационната инстанция констатира, че при една прецизна и детайлна съпоставка на гласните и писмените доказателствени средства и чрез правилно възприемане на експертните заключения, инстанционните съдилища и особено въззивният съд, са дали обективен, пълноценен и почиващ на доказателствените материали отговор за диаметъра на тръбите, за дебелината на стените на тръбите, за теглото на тръбите с различна дебелина на стените, за разнообразния терен и спецификите на водонапорния водопровод, за дължината на демонтираните тръби и за тяхната стойност /изложени пространни съображения във връзка с пазарната оценка/, за недемонтираните тръби, за вътрешната и външната изолация на тръбите и за землищата, от които са демонтирани тръбите.

Обстойно въззивната инстанция е обсъдила и доводите, свързани с твърденията за демонтаж на трасето от обект „Водоснабдяване на [населено място] от терасите на р. /река/” в рамките на кампанията на „фирма” /стр.95 – 103 от мотивите на въззивния съд/. Взети са били предвид представените от защитата на подс. Г. писмени доказателства в черен класьор – папка 2, а и писмените доказателствени материали, представени от подс. Г. са били предоставени своевременно на вещите лица.

Анализирани са от въззивния съд и документите и плащанията, съпътствали демонтирането на водопровода от подс. Г..

Към апелативната инстанция не може да бъде отправен упрек за липса на мотиви, за липса на отговор на същностни възражения на страните или пък за накърнено право на защитата на подсъдимите. И това е така, защото въззивният съд е подходил с нужната задълбоченост и обективност и е дал обосновани и пространни отговори на оплакванията на страните, относими към предмета на доказване.

С нужното внимание инстанционните съдилища са изследвали характеристиките на обекта „обект”, проектната дължина на тръбопровода, различните строителни етапи и инвеститори, дейността на „фирма” и дейността по бракуване и

демонтаж на хидромелиоративни съоръжения до м. 11.2011 г. и действията по демонтиране на тръбопровода на обекта „обект” от подс. Г..

Що се отнася до това, че не били уважени някои доказателствени искания страните е нужно да се акцентира на следното. Както е известно съдът събира доказателства по направените от страните искания, но също и по свой почин, когато това се налага за разкриване на обективната истина. Съдът обаче има суверенното право да прецени кои доказателствени искания да уважи с оглед на това дали те са необходими и значими за изясняване на фактическите положения, пряко свързани с предмета на доказване. Ако това не е било нужно, то и съдът след като се аргументира, има правото да не уважи определени искания на страните.

В конкретния случай Върховният касационен съд не установи инстанционните съдилища безмотивно да са отхвърлили важни за предмета на доказване доказателствени искания на страните. При това положение нито първостепенният, нито въззивният съд могат да бъдат упрекнати, че са допуснали нарушение на чл. 107 НПК.

Относно приобщаването на обясненията на подс. Г., дадени на досъдебното производство в присъствие на защитник по реда на чл. 279 НПК и оплакването, че това е направено в разрез с разпоредбата на чл. 287, ал. 4 НПК, то касационната инстанция намира това възражение за неоснователно, защото нормата на чл. 287 НПК изцяло обслужва и се отнася до съдебната фаза на процеса и не може да приравни изменението на обвинението от прокурора на досъдебното производство/което има само прецизираща функция/, с ефекта на същностно изменение на обвинението в съдебното производство. В тази насока е налице и изобилна съдебна практика на ВКС.

Така при една установена обективно, всестранно и пълно фактология на престъпната деятелност на подсъдимите, въззивният съд е достигнал и до правилни и обосновани правни изводи.

Подробни и аналитични съображения относно обективните признаци на състава на престъплението въззивният съд е изложил на стр. 111 до 120 от мотивите на решението. Обстойно и аргументирано е отговорено, защо престъпната деятелност на подсъдимите следва да бъде квалифицирана като кражба и то „в особено големи размери” и представляваща „особено тежък случай”. В тази връзка апелативната инстанция с основание е отчела мащабността на отнетото имущество – дължината на отнетите тръби, теглото им, дебелината на тръбите, съответно рефлектиращи и към тяхната особено значителна стойност. Взети са предвид вредата за екологията, пренебрегнатото право на собственост на широк кръг стопани на земеделски земи, унищожените посеви, засегнатите механизми за сключване на договори със С..

Касационната инстанция споделя доводите на въззивния съд и не намира основание да ги промени.

Що се отнася до субективната страна на извършеното престъпление и оплакванията в тази насока Върховният касационен съд намира следното.

Поначало за субективния елемент на престъплението се правят изводи и с оглед обективните действия на подсъдимите. В конкретния случай деятелността на подсъдимите, разгърната в един значителен период от време, е разгледана хронологично, като се очертава и комплексът от субективни представи и волеви решения, формиращ прекия умисъл на всеки от тях. При установеното по делото съучастие от един извършител и двама помагачи, е необходимо улесняващите да съзнават, че извършителят отнема имуществото с намерение противозаконно да го присвои. Именно такава е фактологията и в настоящия казус.

Установява се от множество доказателствени източници по делото, че водопроводът е бил добре известен на местните хора. Стопаните помнели изграждането му, знаели предназначението му. От друга страна подс. Г., от дете е

знаел за помпената станция, а като осъществяващ дейност по изкупуване на скрап - имал и повод. С основание въззивният съд е отчел и обстоятелствата, свързани с ДП № 1008/2005 г. за деяния, извършени на 15- 16.12.2005 г. в землището на [населено място], по което в пункта за изкупуване на цветни и черни метали в [населено място] на подс. Р. Г. от извършителите били предадени 21 отрязъка от стоманена водопроводна тръба, доброволно предадени от подсъдимия в хода на производството и върнати на упълномощен представител на „фирма“ /населено място/, като с постановление на РП - Силистра от 25.10.2013 г. на основание чл. 243, ал. 1, т. 1 вр. чл. 24, ал. 1, т. 4 от НПК производството било прекратено. Така изобщо не може да се приеме, че подс. Г. е бил изненадан и не е знаел нищо за собствеността на водопроводните тръби.

В тази насока мотивите на въззивната инстанция са изключително подробни и прецизно са били обсъдени възраженията на страните - стр. 123-129 от мотивите.

Правилно е било прието, че наличието на преки и изградени в годините субективни представи на подс. Г. за трасето на водопроводното съоръжение се доказва и с оглед факта, че когато навлезли към Т., подс. Г. казал на свид. Д. В., че работата ще продължи към [населено място], където тръбата започвала от [населено място], тъй като имало предишни кражби. Ето защо е ясно, че подс. Г. е имал точна представа за какво съоръжение става дума, и че то е на /фирма/, а не на „фирма“, имал е и географска карта с трасето на водопровода.

От вниманието на въззивния съд не е убягнали съществения факт, важен за ясното съзнание на подсъдимите за естеството и принадлежността на демонтираното от подс. Г. съоръжение, а именно осъщественият контакт на изпратения от подс. Г. в ранната фаза на изкопните действия свидетел Д. при началника на район /район/. към „фирма“ /населено място/ -св. В. Т.. Това „обявление“ от представителя на подс. Г., че в момента демонтират водопровод в [населено място] и предстои да демонтират и в [населено място], категорично очертава обема и съдържанието на субективната страна на действията, включващи както представи за идентификация на обекта, така и за собствеността му.

Важно е да се отбележи също, че въпреки списъка от 191 обекта на „фирма“ на подс. Г. била възложена тази допълнителна проучвателна дейност. Не без значение е и факта, че съгласно заповед № РД 41-18/10.08.2011 г. на заместник-министъра, по повод Заповед № РД 09-613/29.07.2011 г. на Министъра на МЗХ, е било възложено на „фирма“ да състави комисия за бракуване, която да съставя протоколи за брак и протоколи за установени липси, които да послужат за отписването на горните съоръжения. За работата на подс. Г. по трасето на водопровода, контролирана от неговите помагачи – подсъдимите Ц. и К., не са били съставени такива документи. И това е така, защото и тримата са имали ясно съзнание, че демонтираните тръби не са в обсега на съоръженията на „фирма“.

И този факт, решително опровергава становището на адв. К., че подсъдимите К. и Г. са били подведени от свид. П. Н. относно идентификацията на трасето.

Категорично се установява от доказателствените материали по делото, че процедурата, въведена и спазвана от подсъдимите при бракуването на съоръженията по ПС „име“, не е била прилагана в периода след подписване на договора от 16.11.2011 г. до момента на преустановяване на дейността на подс. Г. от представителите на полицията и /фирма/ /населено място/. Така се налага и извода, че тримата подсъдими целенасочено са искали да прикрият дейността си, извършвана по трасето на водопровода.

Предвид бездействието по контрола на движението по сметките и документацията за реализираното демонтиране на стоманения водопровод,

подпомагащо фактическото отнемане от страна на подс. Г., се очертава и съпричастността на подс. Ц. към извършване на престъпното посегателство.

Въззивният съд е изложил съображения и във връзка с нарушенията, свързани с нуждата от организиране на публична продажба, а също по отношение на твърдението, че действията на подсъдимите са били подкрепени от МЗХ и това изключва субективната страна на деянието. Подробната аргументация на въззивната инстанция се споделя и от Върховния касационен съд, поради което и не се налага да се правят корекции.

Нужно е да се подчертае, че поначало комуникацията между МЗХ и „фирма“ в хода на демонтирането на водопровода е била контролирана именно от подс. Ц. и подс. К., с което и двамата са улеснили действията на подс. Г.. От многобройните доказателствени източници по делото се установява, че дружествата на МЗХ нямат съоръжения, структурни елементи на територията на „обект“, в това число и писмото на подс. Ц. - № РД-08-78/03.07.2012 г. до ГД БОП: „Ръководеното от мен дружество не стопанисва обект „обект“. Дружеството не разполага с документация, свързана с този обект.“.

Предвид всичко изложено с основание не е прието от инстанционните съдилища, че подс. Г. е бил твърдо убеден, че този водопровод по това трасе, е предоставен от МРРБ на МЗХ. Обстойно въззивният съд е отговорил и на възраженията на защитата за това, че дейността на подс. Г., следва да бъде третирана като такава, осъществена от посредствен извършител. Доводите на въззивната инстанция в тази насока са верни и правно издържани, почиващи на доказателствените източници по делото, от които се налага извода, че подс. Г. е бил водещ фактор, мотивиран самостоятелно да извърши замисленото отнемане на тръбите от водопроводното съоръжение, но нуждаещ се от помощта на останалите двама подсъдими.

Що се отнася до дейността на подс. К., отнесена към осъществяване на престъплението от обективна и субективна страна, то инстанционните съдилища са дали аргументирани отговори на оплакванията в тази насока.

С основание въззивният съд е акцентирал на това, че въпреки че „фирма“ е имало цял списък от съоръжения, в него е нямало такова по характеристики на тръбите и километраж. Това е било напълно известно на подс. К. - сам опериращ по списъка с отразяване на елементите на съоръженията. Това е провокирало и личния му интерес към набелязаното от подс. Г.. Подс. К. е получил и лично материално облагодетелстване от дейността на подс. Г.. Обясненията на подс. Г. за личния имуществен интерес на подс. К. намират опора в приложените ВДС и книгата по делото, в това число издетата електронна кореспонденция, изследвана от експертно заключение.

По отношение на обективните и субективните елементи на престъпната дейност, осъществена от подс. Ц., инстанционните съдилища също са дали дължимия отговор и не са пренебрегнали оплакванията и възраженията на защитата в тази насока.

За съоръженията на „фирма“ е била предвидена изрична процедура и механизъм на действие. Те обаче в случая с трасето, отнемано от подс. Г. не са били спазени. Именно защото подс. Ц. е знаел каква е същностната разлика - процедурата е била дължима по отношение на съоръженията на „фирма“, а това не е било тяхно.

При спазване елементите на процедурата би станало очевидно, че в кампанията е включен тръбопровод извън задбалансово заведените на управляваното от него дружество. В подкрепа на горните съображения е и констатираната значителна разлика между съоръженията по договора и заповедта от 16.11.2011 г. и предстоящото да бъде демонтирано. Изобщо липсва съответствие със списъка на „фирма“. Напорният

тръбопровод, № /номер/, л. 185, т. 12, е описан в декари, с две нитки до кл. 4; тръбите на дюкера са ф900; в напоително поле 1, 3, 4 и 6 има монтирани и стоманени тръби, съответно 952м, 3., 3867м, 3867м, но обвързано с километри пластмасови тръби, а останалите подобекти Х. не съдържат тръби. От друга страна НС /име/ не стига до /населено място/, за да бъде уведомена полицията там. Вярно е, че писмата са били писани от секретар, но разпореждането за това е било издадено от подс. Ц..

С оглед на всичко изложено въззивната инстанция обосновано е заключила, че между подсъдимите е бил налице общо формиран в началото на м.11.2011 г. пряк умисъл, като всеки от тях е съзнавал мястото и ролята на останалите. Тогава е било уточнено, че набелязаното от подс. Г. съоръжение не е на „фирма“, не попада в списъка на подс. К., тогава се е разгърнала проучвателната работа, установила идентичността на трасето с това на водопровода. А след този момент, никой от подсъдимите не се е съмнявал в собствеността на отнеманото.

Действително пред институциите и обществото дейността на подсъдимите е имала документална основа в създадените договор, заповеди, анекс към договора, тези книжа са били основанието за разгръщане на мащабното демонтиране на водопроводното съоръжение. Но, действителното положение и било известно само на подсъдимите, които са се възползвали от протичащата в същото време кампания на МЗХ.

Така при внимателния прочит на материалите по делото касационната инстанция установи, че както първоинстанционния, така и въззивния съд са дали отговори на всички същностни възражения на подсъдимите Г., К. и Ц. и техните защитници – адв. В., адв. Д., адв. М., адв. К. и адв. Т..

Във връзка с исканията за отвод на прокурора, то е нужно да се посочи, че на този въпрос е отговорено със съответните съдебни актове и са изложени съображения за неоснователността на исканията. Ако биха били констатирани съществени процесуални нарушения в тази насока, то съдилищата биха били длъжни изрично да ги анализират. Конкретният случай обаче не е такъв, тъй като и касационната инстанция не установи наличие на някаква предубеденост или заинтересованост, почиваща на лични мотиви, а и изначално липсват данни, които обективно да обусловят заинтересованост или предубеденост на прокурора от изхода на делото, тъй като той не е действал целенасочено извън кръга на правомощията си.

Върховният касационен съд не установи и основания за отвод на съдебните състави на плоскостта на разпоредбата на чл. 29, ал. 1 и ал. 2 НПК. Нормата на чл. 29, ал. 2 НПК поначало е една от процесуалните гаранции, предвидени от законодателя, за реализиране правото на подсъдимия /подсъдимите – разглеждането и решаването на наказателното дело да се осъществи от независим и безпристрастен съд. За разлика от изчерпателно изброените основания за отвод по чл. 29, ал. 1 НПК, с разпоредбата на чл. 29, ал. 2 НПК са обхванати възможни различни хипотези, които по принцип не могат да бъдат изброени лимитативно поради многообразието на житейските ситуации. Обединяващият елемент е, че при наличието им по конкретно дело може да се породят съмнение за предубеденост или липса на безпристрастност от страна на съда. В настоящия казус обаче касационната инстанция не констатира субективни или обективни причини, поради които съдебните състави са подходили предубедено към решаването на конкретното дело. Законът изисква дейността по събирането и проверката на доказателствата и постановяването на съдебния акт, да бъдат осъществени от лица, напълно свободни от всякакви възможни външни въздействия, поставящи под съмнение непредубедеността на съда, а това законодателно изискване е в синхрон и с разпоредбата на чл. 6, ал. 1 ЕКПЧ. В настоящия случай обаче не се констатира съдебните състави да са подходили предубедено или пък да са проявили пристрастност при решаване на делото. Напротив, по всички въпроси, значими за

предмета на доказване, са изложени обективни и задълбочени аргументи, почиващи на конкретни доказателствени материали по делото.

Що се отнася до наложените наказания лишаване от свобода на подсъдимите Г. и К., касационният съд намира, че те са завишени и явно несправедливи и не отговарят на целите, визирани в чл. 36 НК.

При индивидуализацията на наказанията както първата инстанция, така и въззивният съд са отчели наличните по делото смекчаващи и отегчаващи отговорността обстоятелства по отношение и на тримата подсъдими. Неправилно обаче инстанционните съдилища не са приложили разпоредбата на чл. 55 НК за подсъдимите Г. и К. и то не поради наличието на многобройни смекчаващи отговорността обстоятелства, а поради наличието на изключително смекчаващо отговорността обстоятелство - прекомерната продължителност на наказателния процес в двете му фази.

Върховният касационен съд намира, че принципите за индивидуализация на наказанието по отношение на подсъдимите Г. и К. не са били спазени.

В конкретния казус процесуалните рамки на досъдебното, първоинстанционното и въззивното производство надхвърлят приетите за съответни на разумния срок по чл. 6, пар. 1 от ЕКПЧ. Действително за тази преценка винаги се отчитат фактичката и правна сложност на делото, поведението на участниците в производството, ролята на решаващия в съответната фаза орган и грижата, положена от него за разглеждане на делото. Във връзка с това дали едно наказателно производство е протекло в неразумни срокове практика на ЕСПЧ е изобилна и разнообразна, но винаги конкретна. Вярно е, че и в практиката на ЕСПЧ относно обичайните производства се приема за разумна продължителност от около две години на инстанция, а в зависимост от обема и сложността се достига до оправдаващо разбирането на „разумен срок“ инстанционно развитие на дело от осем години. Така инстанционните съдилища са отчели фактическия обем на материалите по делото, предвид подлежащите на установяване елементи на предмета на доказване по делото, броя, вида, естеството на обичайните и експертни източници, разнообразните правни възражения на страните, които са наложили проверка на различни обстоятелства в хода на съдебните процедури.

Въззивната инстанция е акцентирала и на това, че в хода първоинстанционното производство, не са били проведени две съдебни заседания (т. 1 от НОХД № 310/14 г. на 14 и 27.05.2015 г.), чиито дати са били предварително уговорени (в с.з. на 23.02.2015 г.) между защитниците, което е довело до невъзможност да бъдат разпитани своевременно 30 свидетели, а от своя страна е наложило допълнителни усилия по администриране на съдопроизводствените действия.

Посочените две пропуснати съдебни заседания обаче не могат да бъдат считани за опит от страна на защитата да шиканира процеса, нито пък са от естество да обусловят целенасочено и неоправдано забавяне от страна на подсъдимите и техните защитници.

Що се отнася до допълнителните усилия по администриране на съдопроизводствените действия, то те са необходими и дължими. Действително делото се отличава с фактическа и правна сложност, което неизбежно води и до известно забавяне на развитието на наказателния процес. Конкретната фактическа и правна сложност на делото обаче не е прекомерна, така че да наложи наказателноправната процедура във всичките ѝ фази и етапи да продължи около девет години.

Вярно, че органите на досъдебното производство, а и инстанционните съдилища са положили множество усилия за събирането на различни доказателствени материали, било то служебно или по искане на защитниците, но те са били дължими и необходими за обективно, всестранно и пълно изясняване на обстоятелствата по делото. Тези

усилия обаче не могат да оправдаят значителната продължителност на наказателния процес, който според касационната инстанция е надхвърлил рамките на разумния срок за протичане на производството, отчитайки и спецификите на конкретния казус.

Инстанционните съдилища са подценили обективната значителна продължителност на конкретното наказателно, поради което и неправилно се приели, че липсва основание да се счете, че е налично изключително смекчаващо отговорността на подсъдимите обстоятелство по смисъла на чл. 55 от НК.

Така касационната инстанция приема, че е налице изключително смекчаващо отговорността обстоятелство по смисъла на чл. 55 НК и по отношение на подсъдимите Г. и К., а именно прекомерната продължителност на двуфазния наказателни процес, и наказанието лишаване от свобода на тези подсъдими следва да бъде определено под най –ниския предел с оглед нормата на чл. 55, ал. 1, т. 1 НК, като вид компенсация за неизпълнението на държавата да осигури правосъдие в разумен срок. Практиката на Съда по правата на човека в Страсбург и трайната практика на Върховния касационен съд налагат извода, че забавянето на наказателното производство от страна на органите на наказателния процес следва да се отчита или като изключително смекчаващо отговорността обстоятелство, или като смекчаващо обстоятелство с изключително значение, което трябва да се отрази в смекчаване на наказанието. В настоящия случай забавянето надхвърля разумните срокове и налагане смекчаване на наказанието лишаване от свобода по отношение на подсъдимите Г. и К.. Като отчете обаче причинените особено значими имуществени вреди Върховният касационен съд прие, че не следва да намери приложение разпоредбата на чл. 55, ал. 3 НК, която позволява да не се наложи по-лекото наказание, което законът предвижда /в конкретния случай конфискация на имущество/, наред с наказанието лишаване от свобода.

Правилно въззивната инстанция е счела, че първоинстанционният съд не е отдал дължимото на съществуващите смекчаващи отговорността за подс. Ц. обстоятелства - характеристичните данни, събрани от разпитаните по делото служители на „фирма“, и допълнително чрез показанията на свид. Г. Р.; възрастта; здравословното му състояние. При отчитане на тези значими за индивидуализацията на наказанието факти, с основание въззивният съд е приложил разпоредбата на чл. 55, ал. 1, т. 1 от НК и е определил наказание от три години лишаване от свобода, което е отложил по реда на чл. 66, ал. 1 от НК с изпитателен срок от пет години. Така се постига и необходимият баланс между конкретното, извършено от подс. Ц. деяние, и следващото му се справедливо наказание.

В принцип план във връзка с индивидуализацията на наказанията е необходимо да се посочи, че наказанието е установена от закона мярка за държавна принуда, налагана от съда на лице, извършило престъпление, която се изразява в засягане на определени права и интереси на лицето, показва отрицателната оценка на държавата относно това лице и неговото деяние, има за цел да предотврати извършването на нови престъпления от него и другите членове на обществото, като въздейства върху тях възпиращо и поправително-възпитателно. Така наказанието според българския законодател не е обикновено възмездие, а има конкретно определени цели, визирани в чл. 36 НК.

За пълнота на изложението е нужно да се отбележи, че принципно абстрактната обществена опасност на деянието е намерила своя законодателен израз при определянето на съответната санкция за конкретното престъпление. При осъществяването на цялостната дейност по индивидуализацията на наказанието се отчита не общата обществена опасност на престъпленията от определен вид, а специфичната обществена опасност на конкретното деяние и конкретния деец.

При разрешаването на въпроса за наказанието съдът е длъжен да постигне баланс между посочените в чл. 36 НК цели – поправянето и превъзпитанието на осъдения и общопревантивната функция на наказанието. Надценяването на значението на генералната превенция винаги би довело до неоправдана репресия спрямо конкретните подсъдими, поради което би се явило несправедливо. Общопревантивното въздействие на наказанието се осигурява единствено посредством справедливостта му.

Верни са и фактическите и правните изводи на въззивния съд по отношение на оправдателната част на присъдата, а също и по отношение на гражданския иск.

В заключение Върховният касационен съд намира, че след като въззивната инстанция е проверила изцяло правилността на атакувания съдебен акт, анализирала е всестранно, обективно и пълно както гласните, така и писмените доказателствени средства, били са подложени на анализ и изготвените по делото експертизи, към нея не може да бъде отправен упрек, че не е формирала вътрешното си убеждение въз основа на доказателствата по делото и закона. И първата и въззивната инстанция не са подхождали безкритично към обясненията на подсъдимите и показанията на свидетелите. Всички те са били подложени на задълбочен анализ, който е правдив и обективен. Установява се, че някои от гласните доказателствени средства са насочени към обслужване на защитната теза на подсъдимите. Те обаче не са тълкувани превратно от инстанционните съдилища и са оценени с оглед на тяхната информативност и с оглед на действителното им съдържание. При анализа и оценката на доказателствените източници не се констатира тенденциозност. Съдът поначало има суверенно право да реши на кои доказателства и доказателствени средства да даде вяра, независимо от това в коя фаза на процеса са депозираните. Преценката си, разбира се съдът следва да направи след критичен анализ и оценка на всички доказателствени източници и при внимателна съпоставка помежду им. Такъв е бил подходът и на инстанционните съдилища. И първата и въззивната инстанция с особено внимание и прецизност са обсъдили доказателствените материали, като са ги съпоставили помежду им. Изложени са ясни съображения в кои части се кредитират показанията на свидетелите, дадени в съдебната фаза и в кои части тези от досъдебното производство и по какви причини.

Обективен и безпристрастен е бил подходът на съдилищата при оценката на всички доказателствени материали и е отговорено изчерпателно на всички същностни възражения на страните в процеса, значителна част от които се повтарят и в касационните жалби.

Обсъдени са били от съдилищата противоречията в свидетелските показания, а също и тяхната логичност, последователност или пък вътрешна противоречивост. Задълбочен и критичен е бил и анализът и оценката на депозираните експертни заключения.

Въззивният съд не е пренебрегнал оплакванията на защитниците и подсъдимите, а напротив мотивите на съда са не само пространни, но и съдържателни. Така обосновката на съдилищата не страда от доказателствен дефицит във връзка с несъмнено установените факти, въз основа на годни доказателства и доказателствени средства.

С оглед на изложените по-горе съображения касационната инстанция намира за неоснователни възраженията залегнали в касационните жалби за нарушение на материалния закон и за допуснати от инстанционните съдилища съществени процесуални нарушения. Всички обстоятелства по делото са изследвани обективно, всестранно и пълно и именно въз основа на съвкупната им оценка съдилищата са формирали вътрешното си убеждение.

По отношение на явната несправедливост на наложените наказания, вижданията на касационната инстанция бяха очертани по-горе.

Предвид на гореизложеното и на основание чл. 354, ал. 2, т. 1, чл. 354, ал.1, т. 1 вр. чл. 354, ал. 1, т 1. и т. 4 от НПК, Върховният касационен съд, трето наказателно отделение

РЕШИ:

ИЗМЕНЯ решение № 43 от 15.04.2020 г., постановено по ВНОХД № 389/2018 г. на Апелативен съд – Варна, като при условията на чл. 55, ал. 1, т. 1 НК

- НАМАЛЯВА размера на наложеното на подс. Р. П. Г. наказание лишаване от свобода от 10 /десет/ години на 8 /осем/ години лишаване от свобода;

- НАМАЛЯВА размера на наложеното на подс. С. В. К. наказание лишаване от свобода от 10 /десет/ години на 8 /осем/ години лишаване от свобода.

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 43 от 15.04.2020 г., постановено по ВНОХД № 389/2018 г. на Апелативен съд – Варна в останалата част.

Решението е окончателно.

Председател:

Членове: 1.

2.